

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติและพฤติกรรมเชิงอัตนัยต่อการพัฒนาชนบท ระหว่างนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่อยู่ในโครงการ และไม่อยู่ในโครงการทุนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสำหรับนักเรียนชนบท ว่าแตกต่างกันตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่ และนอกจากนี้ยังได้ศึกษาว่าตัวแปรภูมิหลัง ซึ่งได้แก่ เพศ ภูมิภาค อาชีพเดิม เขตที่ตั้งโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตที่ตั้งโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สถานภาพของการเป็นนิสิต ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ สาขาที่นิสิตสังกัด และคะแนนเฉลี่ยสะสม จะมีผลทำให้ทัศนคติและพฤติกรรมเชิงอัตนัยของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแตกต่างกันหรือไม่

การอภิปรายผลการวิจัยเสนอเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาทัศนคติต่อการพัฒนาชนบทของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งที่อยู่ในโครงการและไม่อยู่ในโครงการทุนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสำหรับนักเรียนชนบท

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงอัตนัยต่อการพัฒนาชนบทของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งที่อยู่ในโครงการและไม่อยู่ในโครงการทุนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสำหรับนักเรียนชนบท

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาทัศนคติต่อการพัฒนาชนบทของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่อยู่ในโครงการและไม่อยู่ในโครงการทุนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสำหรับนักเรียนชนบท

จากการหาค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติที่เสนอไว้ในตารางที่ 11 และจากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ( $p$ ) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟของคะแนนทัศนคติต่อการพัฒนาชนบท จำแนกตามตัวแปรภูมิหลังตามตารางที่ 12 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้



1.1 ผลการวิจัยปรากฏว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่อยู่ในโครงการทุนจุฬาฯ-ชนบท มีทัศนคติต่อการพัฒนาชนบทไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับนิสิตจุฬาฯที่ไม่อยู่ในโครงการดังกล่าว และพบว่าทัศนคติต่อการพัฒนาชนบทของนิสิตเป็นลบเล็กน้อย และทัศนคติกลาง ๆ ไม่บวกไม่ลบ ( $\bar{X} = 30.18$  และ  $35.24$  ตามลำดับ) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาข้อมูลจากการวิจัยจะพบว่า นิสิตทั้งสองกลุ่มนี้มีความเชื่อในผลกรรมของการพัฒนาชนบทอยู่ในระดับสูง แต่มีการประเมินความเป็นไปได้ของการพัฒนาชนบทค่อนข้างต่ำ สิ่งทำให้ทัศนคติต่อพฤติกรรมค่อนข้างต่ำ เพราะทัศนคติต่อพฤติกรรมได้จากผลรวมทั้งหมดของผลคุณระหวาระความหนักแน่นของความเชื่อที่เด่นชัดเกี่ยวกับผลกรรมกับการประเมินผลกรรมของบุคคล (Ajzen and Fishbein 1980: 67 และ Fishbein and Ajzen 1975:301) และการที่นิสิตทั้งสองกลุ่มนี้มีการประเมินผลกรรมของการพัฒนาชนบทอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ อาจเป็นเพราะประการแรก จากประสบการณ์ที่นิสิตเคยประสบมา นิสิตอาจพบว่าการพัฒนาชนบทที่รัฐบาลมุ่งส่งเสริมกันอยู่ในปัจจุบันนั้น เมื่อเวลาปฏิบัติจริงแล้วอาจไม่ได้ผลดีตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หรือประการที่สอง จากการที่นิสิตประมวลความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาชนบทแล้วทำให้ทราบว่าพัฒนาชนบทนั้นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ต้องมาจากความต้องการของประชาชน และต้องมีทรัพยากรอยู่แล้ว เช่น กำลังกาย ความคิด ฝีมือ แรงเงิน ฯลฯ (อรรถณี วิวัฒน์ ลุนทรพงศ์ และ วาที่ ร.ท. สนิท สนิทศักดิ์ดี 2507) ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเรื่องที่มีความเป็นไปได้สูง สิ่งทำให้นิสิตประเมินความเป็นไปได้ของการพัฒนาชนบทค่อนข้างต่ำ

1.2 ตัวแปรภูมิหลังเขตที่ตั้ง โรงเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น กรุงเทพฯ ต่างจังหวัดในอำเภอเมือง และต่างจังหวัดนอกอำเภอเมือง ผลจากการวิจัยปรากฏว่า ทั้งนิสิตที่เรียนระดับประถมศึกษาที่กรุงเทพฯ ( $\bar{X} = 35.79$ , S.D. = 26.60) และนิสิตที่เรียนระดับประถมศึกษาที่ต่างจังหวัดในอำเภอเมือง ( $\bar{X} = 35.64$ , S.D. = 29.22) มีทัศนคติต่อการพัฒนาชนบทกลาง ๆ ไม่บวกไม่ลบ ส่วนนิสิตที่เรียนระดับประถมศึกษาที่ต่างจังหวัดนอกอำเภอเมือง ซึ่งมีทัศนคติต่อการพัฒนาชนบทไม่ดี ( $\bar{X} = 29.25$ , S.D. = 20.24) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตที่เรียนระดับประถมศึกษาที่ต่างจังหวัดในอำเภอเมือง และกรุงเทพฯ อยู่ในสภาพของสังคมที่ใกล้เคียงกันคือเป็นสังคมเมือง ซึ่งนิสิตสองกลุ่มนี้ยังมองภาพของการพัฒนาชนบทอย่างไกลตัว จึงพบว่านิสิตที่เรียนระดับประถมศึกษาที่ต่างจังหวัดนอกอำเภอเมือง มีทัศนคติต่อการพัฒนาชนบทแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $p < .05$ ) กับนิสิตที่เรียนระดับประถมศึกษาที่ต่างจังหวัดในอำเภอเมือง และแตกต่างกับนิสิตที่เรียนระดับประถมศึกษาที่กรุงเทพฯด้วย ที่เป็นดังนี้อาจเนื่อง



มาจากการที่นิสิตที่เรียนระดับประถมศึกษาที่กรุงเทพฯ และที่ต่างจังหวัดในอำเภอเมืองอยู่ในสภาพแวดล้อมของสังคมเมืองที่มีความเจริญ และได้รับทราบข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาชนบทอยู่เสมอ เป็นต้นว่า นโยบายของรัฐบาลตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ออกมาในรูปแบบของการจัดตั้ง โครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาให้ชาวชนบทมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการไปพัฒนาชนบทในรูปแบบต่าง ๆ มากมาย ทั้งทางสื่อมวลชน วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ที่นิสิตได้รับรู้มาตลอดเวลาในวัยเด็ก ช่วยก่อให้เกิดการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาชนบทขึ้นในนิสิตกลุ่มนี้ เพราะนิสิตกลุ่มนี้จะเกิดความเชื่อเบื้องต้นเกี่ยวกับผลของการกระทำ ซึ่งในที่นี้คือผลของการพัฒนาชนบท และจากการทราบข่าวสารเกี่ยวกับความสำเร็จของการพัฒนาชนบท ก็จะทำให้เกิดคาดหวังผลกรรมในเชิงของความเป็นได้ จึงประเมินผลการกระทำในทางเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งทั้งสองสิ่งนี้เป็นองค์ประกอบให้เกิดทัศนคติต่อการพัฒนาชนบทของนิสิต เพราะทัศนคติต่อพฤติกรรมตามทฤษฎีของพิชโยบีนและไอเซนนั้น ได้จากผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างความหนักแน่นของความเชื่อที่เด่นชัดเกี่ยวกับผลของการพัฒนาชนบท หรือการประเมินความเป็นไปได้กับการประเมินผลกรรมของการพัฒนาชนบทของบุคคล (Ajzen and Fishbein 1980: 67 และ Fishbein and Ajzen 1979: 301) และการประเมินความเป็นไปได้ของคนกลุ่มนี้อาจเป็นการประเมิน โดยที่นิสิตอาจจะไม่ได้มีโอกาสเห็นสภาพการพัฒนาชนบท หรือสภาพความเดือดร้อนในชนบทอย่างแท้จริง หรืออาจจะเพียงเคยพบเห็นสภาพจริงมาบ้างบางครั้งบางคราว ซึ่งต่างจากนิสิตกลุ่มที่เรียนระดับประถมศึกษาที่ต่างจังหวัดนอกอำเภอเมือง เพราะนิสิตกลุ่มนี้จะอยู่ไกลจากสภาพของความเป็นเมืองที่เต็มไปด้วยนโยบายที่ดีต่อการพัฒนาชนบท แต่เป็นกลุ่มที่จะได้รับผลของการปฏิบัติจริง ได้เห็นสภาพของการพัฒนาชนบทที่เป็นจริง ซึ่งก็อาจมีสิ่งที่ไม่สำเร็จอย่างราบรื่นตามนโยบายที่รัฐบาลวางไว้ เป็นต้นว่า ในเรื่องของความล่าช้า การทุจริตคดโกงต่าง ๆ อีกทั้งการรับทราบข่าวสารจากส่วนกลางก็อาจมีน้อย หรือไม่ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน ซึ่งที่กล่าวมานี้ก็อาจเป็นเหตุให้ความเชื่อในผลกรรมของการพัฒนาชนบทค่อนข้างต่ำ และการประเมินผลความเป็นไปได้ของการพัฒนาชนบทอาจประเมินต่ำ ทำให้ทัศนคติต่อการพัฒนาชนบทของนิสิตกลุ่มที่เรียนระดับประถมศึกษาที่ต่างจังหวัดนอกอำเภอเมืองนี้แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าต่ำกว่ากลุ่มที่เรียนระดับประถมศึกษาที่กรุงเทพฯ และที่ต่างจังหวัดในอำเภอเมืองด้วย

1.3 ตัวแปรภูมิหลังสาขาที่นิสิตสังกัด ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 สาขา ได้แก่ วิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ จากการวิจัยปรากฏว่านิสิตในสาขาสังคมศาสตร์มีทัศนคติต่อการพัฒนาชนบทไม่ดี ( $\bar{X} = 28.14$ , S.D. = 21.00) และแตกต่างอย่าง



มีนัยสำคัญ ( $p < .05$ ) กับนิสิตสุภาพในสาขาวิชาศิลปศาสตร์กายภาพ ( $\bar{X} = 36.92$ , S.D. = 27.19) และต่างจากนิสิตสุภาพในสาขามนุษยศาสตร์ ( $\bar{X} = 38.56$ , S.D. = 27.40) ซึ่งทั้งสองกลุ่มนี้มีทัศนคติต่อการพัฒนาชนบทกลาง ๆ ไม่บวกไม่ลบ

ความแตกต่างนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากลักษณะเนื้อหา และลักษณะเฉพาะของสาขาวิชาที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน อาจเป็นไปได้ว่า นิสิตในสาขามนุษยศาสตร์เห็นความสำคัญในเรื่องของการพัฒนาชนบทมากกว่า เพราะพวกนี้เรียนวิชาที่ว่าด้วยคุณค่าทางด้านจิตใจและงานของคน จึงเป็นพวกที่มีความรู้สึกอ่อนโยน และเห็นความสำคัญของเรื่องที่เป็นคุณแก่คนธรรมดา ซึ่งก็รวมถึงเรื่องของการพัฒนาชนบทที่รัฐบาลพยายามดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแง่ของนิสิตสาขาวิชาศิลปศาสตร์กายภาพ ก็จะพบว่า นิสิตสาขานี้มักจะเรียนรู้ในเรื่องของการพัฒนาชนบทเฉพาะทางด้านโครงสร้าง ด้านรูปแบบและด้านกายภาพ จึงประเมินความเป็นไปได้ของการกระทำต่าง ๆ ตามสาขาของตนในการพัฒนาชนบท ว่าเป็นไปได้ในระดับปานกลาง ซึ่งนิสิตในสาขาสังคมศาสตร์เป็นนิสิตที่ได้เรียนรู้อย่างกว้างขวางถึงเนื้อหาของเรื่องการพัฒนาชนบท จึงทราบว่า การพัฒนาชนบทนั้นจะต้องอาศัยปัจจัย และอาศัยหลักการหลายอย่างเข้าร่วมประสานกัน เป็นต้นว่า การพัฒนาชนบทจะต้องพึง เล็งถึงความต้องการของประชาชนเป็นหลัก ดึงประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้อง ใช้วิธีดำเนินงานแบบประชาธิปไตย โครงการต้องยืดหยุ่นได้ ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างในการลงทุน เช่น เงิน นโยบายในการพัฒนาต้องสอดคล้องกับนโยบายของชาติ ฯลฯ (ไพรัช เดชะรินทร์ 2524) ดังนั้นจึงอาจมีส่วนทำให้ทัศนคติต่อการพัฒนาชนบทของนิสิตในสาขาวิชานี้ต่ำกว่ากลุ่มสาขาวิชาอื่น ๆ

ส่วนตัวแปรภูมิหลังอื่น ๆ นอกจากนี้ ได้แก่ เพศ ภูมิลำเนาเดิม เขตที่ตั้งโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สถานภาพของการเป็นนิสิต ชั้นปีที่นิสิตกำลังศึกษาอยู่ และคะแนนเฉลี่ยสะสม ไม่มีผลทำให้ทัศนคติต่อการพัฒนาชนบทของนิสิตสุภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยตรงส่วนนี้ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Ajzen and Fishbein 1980: 79-91) ถือว่าเป็นตัวแปรภายนอกที่มีผลไม่คงเส้นคงว่าต่อความเชื่อที่เป็นรากฐานของพฤติกรรม หมายความว่า ในบางครั้งเราอาจจะพบว่าตัวแปรภายนอกมีอิทธิพลต่อความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ หรือการประเมินผลกรรมซึ่งจะมีผลกระทบต่อ เจตนา เชิงพฤติกรรมของบุคคล และทำให้มีผลกระทบต่อพฤติกรรม ถ้าทัศนคติหรือปฏิกิริย เชิงอัตนัยนั้นทำนาย เจตนา เชิงพฤติกรรมได้ และเจตนา เชิงพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กันสูงกับพฤติกรรม และถึงแม้ว่าบางครั้งเราจะพบว่าตัวแปรภายนอกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในเวลาหนึ่ง แต่มันก็จะสัมพันธ์กันไปไม่นาน



ตอนที่ 2 อภิปรายผลการศึกษากติกริสัยเชิงอัตนัยต่อการพัฒนาชนบทของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งที่อยู่ในโครงการ และไม่อยู่ในโครงการทุนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสำหรับนักเรียน ชนบท

จากการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่เสนอไว้ในตารางที่ 13 และจากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (p) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วย วิธีการของ เชฟเฟอของคะแนนปกติวิสัยเชิงอัตนัยต่อการพัฒนาชนบท จำแนกตามตัวแปรภูมิหลังตาม ตารางที่ 14 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้.

2.1 นิสิตในโครงการทุนจุฬาฯ-ชนบทมีปกติวิสัยเชิงอัตนัยต่อการพัฒนาชนบทสูงกว่านิสิต จุฬาฯที่ไม่ได้อยู่ในโครงการทุนจุฬาฯ-ชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนิสิตที่อยู่ในโครงการมี ปกติวิสัยเชิงอัตนัยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X} = 13.07$ , S.D. = 4.70) และนิสิตที่ไม่อยู่ในโครงการ มีปกติวิสัยเชิงอัตนัยต่อการพัฒนาชนบทอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 8.91$ , S.D. = 3.91) อาจ เป็นผลมาจาก ประการแรกคือ วิธีการที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามา ซึ่งนิสิตในโครงการทุนจุฬาฯ-ชนบท นี้จะได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยวิธีพิเศษ ไม่ต้องผ่านการสอบ คัดเลือกจากทบวงมหาวิทยาลัย และในการที่นิสิตสมัครเข้ารับการศึกษาต่อโดยผ่านวิธีการพิเศษนี้ นิสิตก็จะได้ทราบวัตถุประสงค์ของโครงการนี้ข้อหนึ่งที่ว่า การให้ทุนการศึกษานี้เพื่อเป็นการกระจาย ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในระดับอุดมศึกษาไปยังท้องถิ่น โดยมุ่งหวังให้ผู้รับทุนในโครงการนี้กลับไป ประกอบอาชีพในท้องถิ่น (หน่วยจุฬาฯ-ชนบท รายงานฉบับที่ 1/2527) จากการทราบวัตถุประสงค์นี้ ทำให้นิสิตในโครงการทุนจุฬาฯ-ชนบทตระหนักถึงความคาดหวังที่ตนได้รับ ประการที่ สอง เมื่อนิสิตได้รับการคัดเลือกเข้ามาศึกษาต่อแล้ว นิสิตจะต้องทำสัญญากับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีข้อผูกพันในสัญญาว่า เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วหากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยประสงค์ให้นิสิต เหล่านั้นไปปฏิบัติงานภายในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ ก็จะยินยอมไปปฏิบัติ- งานในจังหวัดดังกล่าวเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี และหากไม่ปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าว ก็จะยินยอม ขดใช้เงินให้กับมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนเงินปีละสี่หมื่นบาทถ้วน คู่ด้วยจำนวนปีที่ได้ศึกษาอยู่ใน มหาวิทยาลัยจนจบการศึกษา (หน่วยจุฬาฯ-ชนบท รายงานฉบับที่ 1/2527) จากข้อความใน สัญญานี้ก็จะยิ่งเพิ่มความตระหนักในการได้รับความคาดหวัง และรู้สึกมีพันธะผูกพันต่อการพัฒนาชนบท มากขึ้น ประการที่สามคือ การได้รับความคาดหวังจากบุคคลในสังคมที่อยู่แวดล้อม เช่น พ่อแม่ อาจารย์ เพื่อนนิสิตร่วมโครงการฯ และเพื่อนนิสิตที่ไม่ได้อยู่ในโครงการฯ เป็นต้น ใ้กลับไปพัฒนา ชนบท และประการสุดท้ายคือ การที่นิสิตซึ่งมาจากต่างจังหวัดมีลักษณะเป็นชาวชนบทที่เชื่อฟังและ



คล้ายตามความคิดเห็นของผู้ใหญ่ เกรงใจที่จะขัดใจความต้องการของผู้ที่อยู่ใกล้ชิดที่สนใจความ  
 เคารพยำเกรง (สมหวัง พิริยานูวัฒน์ 2524) ส่วนนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ไม่ได้อยู่ในโครงการทุนจุฬาลงกรณ์  
 ชนบท นั้น ไม่ได้มีพันธะผูกพันในเรื่องสัญญาที่จะกลับไปพัฒนาชนบท ไม่ได้ถูกคาดหวังจากสังคมมากนัก  
 ในเรื่องการไปพัฒนาชนบท ดังนั้นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่อยู่ในโครงการทุนจุฬาลงกรณ์ชนบทจึงมีปฏิกิริยาเชิงอัตนัย  
 ต่อการพัฒนาชนบทสูงกว่านิสิตที่ไม่ได้อยู่ในโครงการฯ

2.2 ตัวแปรภูมิหลังภูมิสาเนาเดิมซึ่งแบ่งออกเป็น กรุงเทพฯ ต่างจังหวัดในอำเภอเมือง  
 และต่างจังหวัดนอกอำเภอเมือง ผลจากการวิจัยปรากฏว่า นิสิตที่มีภูมิสาเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพฯ มี  
 ปกติวิสัยเชิงอัตนัยต่อการพัฒนาชนบท ( $\bar{X} = 8.12$ , S.D. = 3.62) ต่างจากนิสิตกลุ่มที่มีภูมิสาเนา  
 เดิมอยู่ต่างจังหวัดในอำเภอเมือง ( $\bar{X} = 10.99$ , S.D. 4.33) และแตกต่างจากนิสิตกลุ่มที่มีภูมิ-  
 สาเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัดนอกอำเภอเมืองด้วย ( $\bar{X} = 11.73$ , S.D. = 4.94) ซึ่งจะพบว่านิสิต  
 ทั้งสามกลุ่มมีปฏิกิริยาเชิงอัตนัยต่อการพัฒนาชนบทอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่ากลุ่มที่มีภูมิสาเนา  
 เดิมอยู่ต่างจังหวัดนอกอำเภอเมือง มีปฏิกิริยาเชิงอัตนัยต่อการพัฒนาชนบทสูงที่สุด รองลงมาคือ  
 กลุ่มที่มีภูมิสาเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัดในอำเภอเมือง และกลุ่มที่มีปฏิกิริยาเชิงอัตนัยต่อการพัฒนาชนบท  
 ต่ำที่สุด คือกลุ่มที่มีภูมิสาเนาเดิมอยู่กรุงเทพฯ

สาเหตุที่ตัวแปรภูมิหลังภูมิสาเนาเดิมมีผลทำให้ปฏิกิริยาเชิงอัตนัยต่อการพัฒนาชนบท  
 ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเนื่องมาจากประสบการณ์ที่นิสิตได้รับจาก  
 การปฏิสัมพันธ์ในสังคมเมือง และในสังคมชนบทต่างกัน คือนิสิตที่มีภูมิสาเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพฯ  
 อยู่ในสภาพสังคมที่มีการตัดสินใจด้วยตนเองอย่างรวดเร็ว และเป็นอิสระจากความคิดของบุคคลที่อยู่  
 แวดล้อมมากกว่านิสิตที่มีภูมิสาเนาเดิมอยู่ในต่างจังหวัดนอกอำเภอเมืองและในอำเภอเมือง โดย  
 เฉพาะนิสิตที่มีภูมิสาเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัดนอกอำเภอเมืองซึ่งกลุ่มน้อยในสภาพของสังคมชนบท ซึ่ง  
 มักจะต้องมีการพึ่งพาอาศัยกันสูง มีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน และมีความคล้ายตามผู้อาวุโส  
 ในสังคมมากกว่า ดังนั้นนิสิตกลุ่มนี้จึงมีความคิดคล้ายตามความคาดหวังของบุคคลที่ใกล้ชิดมากกว่า  
 นิสิตที่มีภูมิสาเนาเดิมอยู่กรุงเทพฯ

ผลการวิจัยตรงส่วนนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมหวัง พิริยานูวัฒน์ (2524)  
 ซึ่งพบว่าตัวแปรภูมิหลังตัวหนึ่งที่มีผลกระทบต่อระดับปกติวิสัยเชิงอัตนัยของนิสิตคณะครุศาสตร์ต่อการ  
 ประกอบวิชาชีพครู คือ ภูมิสาเนาเดิม



2.3 เมื่อพิจารณาตัวแปร เขตที่ตั้งโรงเรียนระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็นกรุงเทพฯ ต่างจังหวัดในอำเภอเมือง และต่างจังหวัดนอกอำเภอเมือง เช่นกันทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่าผลของปกติวิสัยเชิงอัตนัยที่มีต่อนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นไปในทำนองเดียวกัน ทั้งในตัวแปรเขตที่ตั้งโรงเรียนระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา คือพวกที่เรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา หรือระดับมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตต่างจังหวัดนอกอำเภอเมือง จะมีปกติวิสัยเชิงอัตนัยต่อการพัฒนาชนบทปานกลาง (ระดับประถมศึกษา  $\bar{X} = 12.11$ , S.D. = 4.88, ระดับมัธยมศึกษา  $\bar{X} = 12.43$ , S.D. = 4.63) รองลงมาคือพวกที่เรียนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ที่ต่างจังหวัดในอำเภอเมือง (ระดับประถมศึกษา  $\bar{X} = 10.93$ , S.D. = 4.30), ระดับมัธยมศึกษา  $\bar{X} = 11.90$ , S.D. = 4.91) และต่ำที่สุดคือกลุ่มที่เรียนในกรุงเทพฯ (ระดับประถมศึกษา  $\bar{X} = 8.16$ , S.D. = 3.74, ระดับมัธยมศึกษา  $\bar{X} = 8.48$ , S.D. = 2.81) ที่เป็นเช่นนี้อาจอธิบายได้ว่า เป็นเพราะผู้ที่อยู่ในสังคมชนบทมักจะเป็นผู้ที่มีการคล้อยตามค่อนข้างสูงต่อบุคคลแวดล้อมที่อยู่ใกล้ชิด โดยที่เป็นผลมาจากอิทธิพลของสังคมไทย ซึ่งมักจะล่อนให้ผู้น้อยเชื่อฟัง และทำตามความคิดเห็น หรือความต้องการของผู้ใหญ่ (ลุ่มหวัง พิริยานุวัฒน์ 2524) และจากผลการวิจัยของ พูนผล ลู่วรรณวัฒน์ (2512) ก็พบว่า นักเรียนในเมืองหลวงมีการประพฤติดนตามระเบียบแบบแผนน้อยกว่านักเรียนในตัวเมืองต่างจังหวัด นอกจากนี้ผลการวิจัยของ มัญชสี บุนนาค (2514) ก็พบว่า เด็กในจังหวัดพระนครมีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความมั่นใจในตนเอง และมีความสามารถในการบังคับตนเองดีกว่าเด็กในต่างจังหวัด

2.4 เมื่อเปรียบเทียบปกติวิสัยเชิงอัตนัยต่อการพัฒนาชนบทตามตัวแปรสาขาวิชาที่นิสิตเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 สาขา ได้แก่ ศึกษาศาสตร์กายภาพ ศึกษาศาสตร์ชีวภาพ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ จะพบว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเชิงอัตนัยต่อการพัฒนาชนบทอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสาขามนุษยศาสตร์ ( $\bar{X} = 8.54$ , S.D. = 4.24) มีปกติวิสัยเชิงอัตนัยต่อการพัฒนาชนบทต่ำกว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยศึกษาศาสตร์กายภาพ ( $\bar{X} = 11.12$ , S.D. = 4.54) และต่ำกว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชีวภาพ ( $\bar{X} = 10.72$ , S.D. = 4.48) อาจเป็นไปได้ว่าความแตกต่างนี้เกิดจากการที่บุคคลถูกปลูกฝังลักษณะนิสัยเฉพาะตามสาขาวิชาที่ตนศึกษานั้น โดยนิสิตที่เรียนสาขามนุษยศาสตร์มักจะมีลักษณะที่คล้อยตามสิ่งแวดล้อมได้ง่ายกว่านิสิตที่เรียนสาขาศึกษาศาสตร์กายภาพ และสาขาวิชาชีวภาพ ซึ่งนิสิตสองกลุ่มหลังนี้จะมีลักษณะของการเป็นคนที่ไม่เชื่อตามสิ่งแวดล้อมง่าย แต่จะต้องค้นคว้าหาข้อมูลที่เป็นจริงมาพิจารณาเสียก่อน หรืออาจกล่าวโดยสรุปว่า นิสิตในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์กายภาพ และนิสิตในสาขาวิชาชีวภาพ



มีความเป็นตัวของตัวเองมากกว่านิสิตในลำขามนุษย์ค่าสถิติ

จากการวิจัยครั้งนี้ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของปกติวิสัยเชิง  
อัตราพัฒนาชนบทของนิสิตลำขาสังคมค่าสถิติกับนิสิตลำขาอื่น

2.5 ตัวแปรคะแนนเฉลี่ยสะสม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับที่หนึ่ง ต่ำกว่า  
2.00 ระดับที่สอง 2.00-3.24 ระดับที่สาม 3.25-3.59 และระดับที่สี่ ตั้งแต่ 3.60 ขึ้นไป  
ผลการวิจัยพบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทั้ง 4 ระดับ คะแนนเฉลี่ยสะสมมีปกติวิสัยเชิงอัตราพัฒนาชนบท  
อยู่ในระดับปานกลาง โดยที่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีปกติวิสัยเชิงอัตราพัฒนาชนบท  
การพัฒนาชนบทสูงกว่านิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.25-3.59 โดยความแตกต่างนี้มีนัย  
สำคัญทางสถิติ ( $p < .05$ ) ซึ่งจากผลการวิจัยนี้อาจสรุปได้ว่า นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม  
ต่ำกว่า 2.00 หรือที่เรียกกันว่านิสิตสภาพวิกลจริตนั้น เป็นพวกที่ไม่ค่อยจะมีความคิดเห็นที่เป็น  
อิสระของตนเอง จึงมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง สูงกว่านิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง  
3.25-3.59 ซึ่งเป็นพวกที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับที่จะได้เกียรติยศอันสูงส่งนั้น เป็นพวก  
ที่มีความคิดอ่านที่เป็นอิสระ มีความเป็นตัวของตัวเองสูง จึงมีความคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่ำกว่า  
ซึ่งจากงานวิจัยของ ส้มคิด โข้ยยันบุรณ (2511) พบว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียน  
สูง มีความมั่นคงทางอารมณ์ดีกว่า และมีความสามารถในการบังคับตนเองมากกว่านักเรียนที่มี  
ความสามารถในการเรียนต่ำ

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย